

Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland, Heft 55, Festschrift für Alphons A. Barb. Herausgegeben vom Burgenländischen Landesmuseum in Eisenstadt, Eisenstadt 1966, 630 strani z ilustracijami in 7 prilog.

Zbornik je ob 65. rojstnem dnevu posvečen Alphonsu A. Barbu, čigar bibliografija obravnava vsa obdobja najstarejše in izbrana področja iz novejšje kulturne zgodovine, predvsem Gradiščanske, sicer pa nekaj prispevkov iz numizmatike in duhovnega življenja antike nasploh. Nekaj manj kot pol člankov v zborniku je z arheološkega področja. Med njimi obravnava najprej W. Alzinger (Zur kunstgeschichtlichen Stellung der korinthischen Kapitelle aus der Bischofskirche von Lavant in Osttirol) kronološko in stilistično kapitule episkopalne bazilike v Lavantu, oblikovno zelo blizu kapitelom iz Teurnije in Agunta. A. Betz (Zwei neue Sklaveninschriften aus Österreich) objavlja dva nova suženjska nagrobnika iz bližine Salzburga ter iz Carnunta in obtem nekaj novih socioloških sklepov. E. Braun razpravlja (Die Ursache der Pluralität von Verfassungsformen nach Aristoteles) o vzroku množine ustavnih oblik pri Aristotelu. V naslednjem spet povsem arheološkem sestavku (Kostbares Zaubergefäß) pa prikazuje R. Egger drobce antičnega predstavnega sveta: posebno zvrst vedeževanja s pomočjo vina, olja in vode v okroglih skledah iz dragocenega materiala in obravnava tako ohranjeno ahatno skledo iz zakladnice na Dunaju. Antične steklene medaljone s plastičnimi upodobitvami Meduze in Viktorije iz dunajske zbirke antik objavlja F. Eichler (Glasmedaillons der römischen Kaiserzeit). S. Foltiny pa dakijsko skodelo iz zbirke v Eisenstadtu (Eine dakische Henkelschale aus Müllendorf in der Wolf-Sammlung des Burgenländischen Landesmuseums) ter njeno kulturnozgodovinsko mesto. B. Koch (Über den »arpadenzeitlichen« Münzfund von Marz) načinja nekaj zgodovinskih problemov Gradiščanske XII. in XIII. stol. na podlagi novčanih depojev. Sestavek G. Langmanna obravnava na novo najdeni nagrobnik v Nickelsdorfu (Ein Boierstein aus dem Gemeindegebiet Nickelsdorf) kot enega izmed kamnov z vsemi stilističnimi posebnostmi področja Bojev. H. Mitschamärheim objavlja langobardsko grobišče iz Steinbrunna in govori o poselitvi vse okolice v času preseljevanja narodov (Das langobardische Gräberfeld von Steinbrunn und die völkerwanderungszeitliche Besiedlung des Ortsgebietes). A. Neumann pa podrobneje obravnava rimsko poselitev v Wien-Inzersdorfu (Die römische Siedlung in Wien-Inzersdorf am Wienerberg). R. Noll (Der römische Kindersarkophag von Ebergassing) podrobno vrednoti napis in pridatke otroškega sarkofaga iz Ebergassinga v okviru vseh poznoantičnih napisov iz Avstrije in doslej zgrajene kronologije drobnih najdb. Sledove železarskih peči od srednje antike do XIII. stol. v zahodni Madžarski obravnava G. Nováki (Überreste des Eisenhüttenwesens in Westungarn), peči, ki kažejo zanimivo oblikovno kontinuiteto skozi zgodovinsko zelo razgibano obdobje. Bogati ženski žgani grob z več posodami iz brona obravnava A. Radnoti (Ein römisches Urnengrab in Halbturn), vrednoti pridatke in na podlagi teh sklepa o prebivalcih Gradiščanske po markomanskih vojnah. E. Ruttkay (Bronzezeitliches Gefäßdepot aus Deutschkreutz) določa kronologijo in kulturnozgodovinsko mesto keramičnem depozitu iz Deutschkreutza na podlagi zakonitosti razvoja bronastodobne keramike. B. Saria pa razlaga prostore in življenje izkopane bogate vile rustike pri Parndorfu (Der römische Herrensitz bei Parndorf und seine Deutung), nastale sredi stare bojske vasi, in pomen te vile za vso pokrajino. Na področje zgodovine religij sega H. Vetters (Intericidona, Pilumna, Deverra) z obravnavo treh boštev, ki ščitijo porodnico in otroka in jih po Varronu omenja Augustinus. Kot zadnji v seriji arheoloških prispevkov pa obravnava članek K. Willvonsedra neolitski tip Gajary (tip — najmanjša enota neke prazgodovinske kulture) v Gradiščanski (Ein Fund des neolithischen Gajary-Typus aus dem Burgenland).

I. Mikl Curk